

તમારું બાળક પ્રિ-કિંડરગાર્ટન શાળામાં જાય છે

અંદાજે ચાર-વર્ષીય બાળક

4

ઘરમાં કે વર્ગમાં સૌથી વધુ વ્યસ્ત બાળકો ચાર-વર્ષીય બાળકો છે. તેઓ તેમની વયના ઘણા બાળકોની આજુબાજુ રહેવા માંગે છે અને હંમેશાં દોડવા, ફૂંદવા, અને ઘક્કા મારવા તેમના મોટા સ્નાયુઓ વપરતા દેખાય છે.

ઘણીવાર ચાર-વર્ષીય બાળકોને સમજવા મુશ્કેલ હોય છે. એક મિનિટ, તેઓ આત્મવિશ્વાસુ અને સહાસી હોય છે, અને બીજી મિનિટે તેઓને સાંત્વનની જરૂર પડે છે. યુવાન બાળકોને કોશિશ કરવા માટે પ્રેરણાની અને તેમનું જગત ખોળવા માટે પ્રોત્સાહનની જરૂર હોય છે. પરંતુ, તેઓને તેમની સુરક્ષિતતા માટે નક્કી કરાયેલા નિયમો અનુસરવા જરૂરી છે. તેઓએ સ્વતંત્રતા વિકસાવવી અને પોતાને માટે વાજબી

પસંદગીઓ કરવી જરૂરી છે, પણ તેમને મક્કમ સીમામાં રાખવા અનિવાર્ય છે.

પોતાની વર્તણૂક અને કાર્યો પર લદાયેલી સીમાઓ તપાસવી એ ચાર-વર્ષીય બાળકોનો સ્વભાવ છે. તેમને શું સાચું છે ને શું ખોટું છે એનો તફાવત શીખવાની જરૂર છે. તેમને શાળાના નિયમોનું પાલન કરવા પ્રોત્સાહિત કરવા જરૂરી છે, પણ સાથે તેઓને તેમનો દ્રષ્ટિકોણ સાંભળી શકે એવી વ્યક્તિ પણ જોઈએ છે. યાદ રાખજો કે મોટા ભાગના ચાર-વર્ષીય બાળકો સહકાર આપે છે. પરંતુ તેઓ અન્યો સાથે સહકારથી રમવા અને કાર્યો કરવા માટેની વ્યૂહરચના શોધવામાં ખૂબ વ્યસ્ત હોય છે. તેઓ નિયમોના કારણો સમજવાની અને મિત્ર હોવું એટલે શું એ સમજવાની શરૂઆત કરે છે. આ હજી તો શાળામાં જવાની શરૂઆત કરનારા નાના ભૂલકાંઓ માટે ખરેખર કપરું કામ છે.

તમારા બાળકને પ્રિ-કિંડરગાર્ટનમાં આવતા પહેલાં જેની જાણ હોવી જોઈએ અને જે કરવા સમર્થ હોવા જોઈએ એવી અમુક વસ્તુઓ, પણ જે માત્ર આનાથી જ સીમિત નથી:

- પસંદગી કરવાની અને નિત્યક્રમ અનુસરવાની, જેમ કે સૂતા પહેલા વાર્તા સાંભળવાની શરૂઆત
- તેનું કે તેણીનું ઇપાયેલું પ્રથમ નામ ઓળખવાની શરૂઆત
- કોઈ વયસ્કને મદદ માટે કેવી રીતે પૂછવું એ જાણવું
- પોતાનું મનગમતું પુસ્તક તેના કવરને જોઈને ઓળખવું ને એ મોટેથી વાંચી સંભળાવવા કહેવું
- અક્ષરો, શબ્દો, સંખ્યા અને ગણતરી વિશે જિજ્ઞાસુ હોવું
- કવિતાનો અમુક ભાગ ને જાણીતા ગીતોની અમુક કડીઓ ફરી-ફરી ગાવી
- ભે કે ત્રણ પગલાના સૂચનો અનુસરવા, જેમ કે, "તારો કોટ લે, પહેર, અને દરવાજા પાસે ઉભો રહે."
- જ્યારે મોટેથી સંભળાવવામાં આવે ત્યારે વાર્તા સાંભળવી
- પુસ્તકોને સંભાળીને વાપરવા
- ઘરે અમુક મુળભૂત નિયમો અનુસરવા, જેમ કે, રમકડાં ઠંકાણી મૂકી દેવા

તમારું બાળક પ્રિ-કિંડરગાર્ટનમાં શું શીખશે ?

સૂચના કાર્યક્રમ તમારા બાળકના પ્રારંભિક શિક્ષણના સાત વિકાસાત્મક પરિમાણોમાં વિકાસને ટેકો આપવા માટે ગોઠવવામાં આવ્યા છે: વ્યક્તિગત અને સામાજિક વિકાસ, ભાષા અને અક્ષરજ્ઞાન, ગાણિતીક વિચારણા, વૈજ્ઞાનિક વિચારણા, સામાજિક શાસ્ત્ર, કલા, અને શારીરિક વિકાસ અને સ્વાસ્થ્ય. બાળકો વાંચવાનું શરૂ કરતા પહેલાનાં વર્ષોમાં વાર્તાઓ અને પુસ્તકોમાં રસ કેળવવાનું સૌથી મહત્વનું લક્ષણ વિકસાવે છે. આ કારણે તમે જોશો કે તમારા બાળકના પ્રિ-કિંડરગાર્ટન કાર્યક્રમમાં ભાષા અને અક્ષરજ્ઞાન પર સૌથી વધુ ધ્યાન અપાય છે.

યુવાન બાળકોને કોશિશ કરવા બદલ વખાણ અને તેમનું જગત ખોળવા માટે પ્રોત્સાહનની જરૂર હોય છે.

વાંચન અને વાતચીતનો નિત્યક્રમ બનાવો.

દરરોજ તમારા બાળક સાથે મળીને વાંચવા અને વાર્તા કરવાનો વિશેષ સમય રાખો.

તમારા બાળકને પ્રિ-કિંગ્ડોર્ગાનમાં શીખવા માટે સહાયક બને, તમે કરી શકો એવી અમુક વસ્તુઓ, પણ જે માત્ર નિમ્નલિખિતથી જ સીમિત નથી:

વ્યક્તિગત અને સામાજિક વિકાસ

- એ તેને જાતે કરવા દો. બાળકને સવારના જાતે જ કપડાં પહેરવાનો સમય દો અને આગલી રાતે તેને શાળાનો ગણવેશ કાઢી રાખવા મદદ કરવા કહો.
- નિત્યક્રમ બનાવો - પથારીમાં ભંધવા જવાનો, કારમાં જવા માટે તૈયાર થવાનો, શાળા કે બાળસંભાળમાં જવાનો, આવજો કહેવાનો, વગેરે નિત્યક્રમ બનાવો. નિત્યક્રમ બાળકોને સુરક્ષિત હોવાનો અને નિયંત્રણમાં હોવાનો અનુભવ કરાવે છે.

ભાષા અને અક્ષરજ્ઞાન

- તેને વાર્તા કહેવા દો. તમે સાથે વાંચતા હો એ પુસ્તકના ચિત્રોમાં તમારું બાળક શું જુએ છે એ તમારા બાળકને સમજાવવા કહો.
- વાંચન અને વાતચીતનો નિત્યક્રમ બનાવો. દરરોજ, તમારા બાળક સાથે વાંચવા અને વાતચીત કરવા વિશેષ સમય ફાળવો, જેમ કે, ભોજન બાદ, અથવા જ્યારે એ ભંધવા જવાની તૈયારી કરે ત્યારે. કોઈપણ સમયે વાંચો અને વાર્તાના પાત્રો, વિચારો અને બનાવો વિશે વાતો કરો.
- એના નામની તકતી બનાવો. તમારા બાળકને એનું નામ ઓળખવા માટે, તેના બેડરૂમના દરવાજા પર એનું નામ લખેલી તકતી બનાવો.
- ત્યારબાદ એને પોતાનું નામ લખવા દો. તમે મિત્રો કે સંબંધીઓને જે કાર્ડ મોકલો એના પર બાળકને એનું નામ લખવા દો.
- ઉતારો લો. તમારા બાળકને એના વિચારો જણાવવા પ્રોત્સાહિત કરો અને એના માટે એ લખી દો. અથવા એને એના વિચારો કાગળ પર ચિત્રોના રુપે રજૂ કરવા કહો, અને પછી તમે એની નીચે લખી સંબંધીઓને મોકલી શકો છો. તમારા બાળકને કોઈ મિત્ર કે સંબંધી માટે આભાર પત્ર કે આમંત્રણ લખાવવા કહો.

ગણિતીક વિચારણા

- કરિયાણાની દુકાન દેખાડો. દુકાનમાં ખાવાનું કેવી રીતે ગોઠવવામાં આવ્યું છે એ દેખાડો; આમાં સીરીયલ, આમાં કેન્ડ ફળો, અહીં પેપર ગુડ્સ, વગેરે.
- રચનાઓ દેખાડો અને સ્થાપો. ગાલીચાની કિનારી ફરતે રચનાઓ દેખાડો, અથવા બટન્સ, કેયોન્સ, કે ગેમના ટુકડાઓ વિવિધ રચનાઓમાં ગોઠવો અને જુઓ કે શું તમારું બાળક રચના આગળ વધારી શકે છે.
- ગણતા રહો. સાથે મળીને તમે જ્યાં રહો છો અને કરિયાણાની દુકાન વચ્ચે કેટલી સ્ટોપ નિશાનીઓ, ટ્રાફીક

લાઈટ્સ, કે ગેસ સ્ટેશન્સ છે એ ગણો. પુસ્તકાલયમાં પુસ્તકો ગણો, અને તમે વાંચતા હો ત્યારે ચિત્રોમાં રહેલી વસ્તુઓ ગણો.

વૈજ્ઞાનિક વિચારણા

- કુદરત સંબંધી પુસ્તકો શોધો. પુસ્તકાલયમાં જાઓ અને પતંગિયાં અને કફૂન્સ, ડાઈનોસોર્સ, પંખીઓ - તમને અને તમારા બાળકને જેમાં રસ પડે એવા પ્રાણીઓ વિશેના પુસ્તકો વાંચવા લો. પ્રાણીઓ કેવી રીતે વિકસે છે, ક્યાં રહે છે, કેવી રીતે બદલાય છે, વગેરે વિશે વાતચીત કરો.
- તમારા બાળકને એના પ્રશ્નો માટે મદદ કરો. તમારું બાળક "કેમ" પૂછે ત્યારે ધ્યાનપૂર્વક સાંભળજો અને જવાબો શોધવામાં એને સામેલ કરાવ એવી યોજના કરજો, જેમ કે કોઈ વિશેષજ્ઞને પૂછવું, પુસ્તકમાં શોધવું, અથવા પુરાવો મેળવવા સાથે મળીને નિરીક્ષણ કરવું.

સામાજિક શાસ્ત્ર

- તમારા કુટુંબ વિશે વાતચીત કરો. તમારી વય, કદ, વાળ અને આંખોના રંગ, અને આવડતો (દા.ત. ગાવાની, ચિત્રકામની, બગીચાકાર્યની, પ્લમ્બીંગની, કે કાર કે મોટરસાયકલનું સમારકામ કરવાની, વગેરે) વચ્ચેની સામ્યતા કે તફાવતોની ચર્ચા કરો.
- લોકો કરે છે એ કામ વિશે ચર્ચા કરો. દિવસ દરમિયાન તમે અને તમારું બાળક જેને જુઓ એવા ભીજાને મદદ કરતા બધા લોકોના કાર્યો વિશે વાતચીત કરો.

કલા

- તમારા બાળપણના ગીતો શીખવો. તમારા બાળકને તમે શાળામાં કે કેમ્પમાં ગાયેલા થોડા ગીતો શીખવો.
- તમે સંભાળ લો છો એ દર્શાવો. તમારું બાળક કરે એ કાર્યમાં અને એ બનાવે એ કલાત્મક વસ્તુઓમાં રસ લો.

શારીરિક વિકાસ અને સ્વાસ્થ્ય

- પ્રવૃત્તિ અને હલનચલન માટે પ્રોત્સાહન આપો. ઓછામાં ઓછું અઠવાડિયામાં ઘણીવાર એને તમારા યાર્ડમાં કે બગીચામાં રમવાનો સમય દો.
- તમારા બાળકને ખોરાક પકવતાં શીખવો. તમારા બાળકની નાની આંગળીઓને શાકભાજી ભઘોઈને, કેકના મિશ્રણને ઠંડાવીને, વાસણો સુકવીને ખોરાક બનાવવામાં વ્યસ્ત કરો.

